

Hellstrøm
FLYGEL & PIANO
OSLO ETBL 1946

SE OG PRØV ET RIKT UTVALG NYE OG BRUKTE
FLYGLER OG PIANOER

Steingraeber & Söhne

C. BECHSTEIN

(<http://hellstrompiano.no/>)

(<http://klassiskmusikk.com>)

MENY

RICCARDO CHAILLY: DEN FØDTE ØVERSTKOMMANDERENDE

Publisert: 26.05.2017

Han er 64 år og har tilbrakt det meste av tiden på podiet – helt siden tenårene. Nå er han musikk sjef ved hjembyens berømte La Scala-opera.

AV ANNA FRANINI. *Oversatt fra engelsk av Mona Levin*

TOPPFOTO: RICCARDO CHAILLY. *Foto: Riccardo Amisano*

Riccardo Chailly var et musikalsk dirigent-vidunderbarn. Hans enestående talent blomstret i en særdeles musikalsk familie i Milano, hjembyen der han studerte og vendte tilbake til som en leder på sitt felt. Han anses som Teatro alla Scalas ansikt, han var generaldirektør der i to år og er siden januar i år musikk sjef. Kontrakten løper minst til 2022. Til ære for sitt milanesiske engasjement, har han avsluttet samarbeidet med Gewandhausorchester i Leipzig før tiden, men han fortsetter arbeidet med Lucerne Festival Orchestra. Hans oppdrag i den sveitsiske byen i sommerukene, kan ses på som finstemming av en musikalsk Lamborghini.

Det er velkjent at dirigenten er den fødte øverstkommanderende. Chailly bruker imidlertid sin innflytelse med dannelses; hans vennlige natur lar ham ikke gå inn i den autoritære klisjeen av en mann med makt. Han gjør det omvendt. Nøkkelen til hans plan for Teatro alla Scala er «ikke å være allestedsnærværende eller egosentrisk. Mitt navn må ikke overta på plakatene.» I løpet av Chailly-æraen, åpner La Scala dørene for ærverdige regissører og dirigenter.

Turneer og innspillinger

– Dette teatret trenger å opprette faste turneer til viktige byer, og det er også uunngåelig å komme med i det audiovisuelle kretsløpet, forklarer han. Faktisk har både teaterkompaniet og orkesteret vendt tilbake til innspillingsstudio: Decca Records (<https://www.youtube.com/watch?v=TcjhzYpjwMA>). Blant de prosjektene som er underveis, finnes en samling Puccini-verk.

– Han er en komponist man gjenkjenner etter noen få toner, og han er en kompleks opphavsmann. Åpningen av *La Bohème* for eksempel, er noe av det vanskeligste du kan komme over, sier vår tids fremste Puccini-dirigent, som spøkefullt kaller komponisten sin tvilling.

Chailly avslører at han kommer til å spille inn noe av Nino Rotas musikk med La Scala-Filharmonien. Han har flere ganger dirigert Rotas *La Strada*, blant andre med Berlin-Filharmonien. Til ære for denne komponisten, gir han dessuten en konsert i Milanos Piazza del Duomo 11. juni, med La Scala-orkesteret og den fenomenale pianisten Daniil Trifanov.

Chailly dirigerer Filarmonia della Scala. Foto: lucapiva

Finner glemte operaer

Chailly liker også å rette opp feilene fra igår. Han kan defineres som en gjenoppdagelsesmann. Takket være ham, er glemte operaer gjenfunnet i arkiver og blitt fremført for et stort publikum. I april løftet han –

etter 200 års glemsel – frem Rossinis *La Gazza Ladra*, i en oppsetning med regi av Oscar-vinneren Gabriele Salvatores. Også neste sesong-åpning, *Andrea Chénier* av Umberto Giordano, får regi av en filmens mester, Mario Martone. Hvorfor velger han å hente ressurser fra «den 7. kunstarten»?

– Det er viktig å finne sceneløsninger som både evner å omfavne det nytenkende og vise frem ideer som fornyer oppfatningen av opera, sier Chailly som enkelte ganger har hatt feider med ødeleggende regissører.

– Man må være klar over at man er en del av en sammenhengende operatisk vei. Musikken må gå hånd i hånd med regien. Dessverre skjer ikke det så ofte. For å skape noe nytt som også er en del av den store sammenhengen, må det være en felles kommunikasjon mellom dirigent og regissør. Det er fryktelig å være vitne til at musikken går i én retning og regien i en annen. Det må aldri skje, sier Chailly som hårdnakket nekter å arbeide med egosentriske regissører.

Premieren på La Scala byr nok en gang på Anna Netrebko.

– Vi skal dukke inn i en forestilling som skal forherlige operaens melodier. Anna har en eksepsjonelt vakker stemme, men det som gjør henne til en fremragende sopran er hennes tilstedeværelse på scenen. Hun kjenner og følger alle reglene for frasering og diksjon, med enorm sannferdighet. Og *Andrea Chénier* er et symbol på *verismo* (<https://no.wikipedia.org/wiki/Verisme>) – og *verismo* er en del av Milanos kultur, siden det var her det begynte.

Finner roen i Milano

Chailly har pendlet i mange år mellom Tyskland og Nederland. Han var den 19. dirigenten for Gewandhausorchester i Leipzig, og før det, i 1986, var han sjefdirigent for Concertgebouw Orchestra i Amsterdam. «Those were the days!» sukker han.

– Men jeg er glad for å ha funnet ro i denne byen, i dens biorytme. Milano har gjennomgått så stor utvikling, og jeg ser muligheter innen alle felt. Og jeg liker byens nye silhuett.

Ro er ordet. Etter nesten et halvt århundre i musikkens tjeneste, tillater dirigenten seg å slakke litt på tøylene i betydningen å bruke noe mer tid på seg selv.

– Jeg bruker den til å øve og lese. Det er et privilegium å ha tid til å fordype meg i kunnskap. Når det gjelder Bruckner, for eksempel, tok det meg ti år å finne min egen måte å dirigere musikken hans på. Dessuten gir mer kunnskap mot til dristige valg. Som med *Madama Butterfly*. Da jeg foreslo å spille versjonen fra 1904, så jeg at første reaksjon var ren forbløffelse, men min overtalelsesevne, basert på min faglige ekspertise, overbeviste om prosjektet. Tiden har vist at jeg hadde rett, siden den oppsetningen var en av La Scalas største suksesser.

Aldri gammel vane

Chailly kommer til La Scala på toppen av sin karriere, han lever i det gyldne øyeblikket da han er istand til å injisere totalen av all sin erfaring i Nord-Europa, i det milanesiske operahuset.

– Jeg arbeider gjennomgående rundt identiteten i La Scalas klang, så vel som med den musikalske kollektive disiplinen – den er avgjørende for sluttresultatet.

Chailly er stålhånden i en fløyelshanske. Dette fordi en dirigent må hankes med «et menneskelig instrument, orkesteret, som hver dag har forskjellig følelsesmessig puls og fysisk tilstand.» Hva som motiverer ham stadig videre i dette yrket, er at du aldri risikerer å bli overveldet av gammel vane. Flammen må alltid brenne og må næres kollektivt, på notestativene såvel som på podiet.

La Scalas operaorkester sett fra oven. Foto: luca piva

Legg igjen en kommentar